

Werkgroep Normstelling water en lucht

Akkoord WG normstelling water en lucht	04-11-2010 06-09-2012 20-03-2013
Akkoord SG normstelling water en lucht	03-07-2013

A. van Leeuwenhoeklaan 9
Bilthoven
3721 MA Bilthoven
www.rivm.nl

T 030 274 91 11
F 030 274 29 71

Datum
13 juni 2013

Behandeld door
C.E. Smit
VSP

T 030 274 33 92
F 030 274 44 01
els.smit@rivm.nl

memo

voorstellen voor herziening van luchtnormen en
waternormen

De Werkgroep normstelling water en lucht heeft in een aantal vergaderingen normvoorstellen behandeld van diverse stoffen. De normvoorstellen betreffen water en lucht.

1. Waterkwaliteitsnormen voor stoffen uit de Regeling monitoring Kaderrichtlijn water

De voorgestelde KRW-normen (JG-MKN en MAC-MKN, zie toelichting in bijlage) zijn inmiddels ingebracht in het Nationaal kader en zullen te zijner tijd via die route wettelijk worden vastgesteld.

De afgeleide normtypen Verwaarloosbaar Risiconiveau en Ernstig Risiconiveau worden niet gebruikt in de KRW-toetsing, maar zijn wel van belang voor vergunningverlening en moeten daarom ook worden vastgesteld. Omdat de huidige Regeling nog van kracht is, zullen de herziene normen pas bij de herziening van de Regeling op de website Risico's van Stoffen worden opgenomen.

2. Waterkwaliteitsnormen voor stoffen niet onder de KRW zijn gereguleerd

Voor stoffen die niet via de Kaderrichtlijn water zijn gereguleerd, moeten de normvoorstellen beleidsmatig worden vastgesteld, inclusief VR en ER. Dit geldt ook voor een aantal luchtnormen. Na formele vaststelling door de Stuurgroep Stoffen kunnen deze normen op Risico's van Stoffen worden gepubliceerd.

3. Waterkwaliteitsnormen voor gewasbeschermingsmiddelen

Het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) heeft in het kader van de toelatingsprocedure waterkwaliteitsnormen voor een aantal gewasbeschermingsmiddelen vastgesteld. Deze normen moeten formeel worden overgenomen door de Stuurgroep, waarna ze via Risico's van Stoffen kunnen worden gepubliceerd, met uitzondering van vier stoffen die zijn opgenomen in de Regeling monitoring KRW (zie onder 1).

4. Luchtnormen

Voor een aantal stoffen is gelijktijdig met de afleiding van de waterkwaliteitsnormen, ook een norm voor lucht afgeleid.

Alle normvoorstellen, inclusief die van het Ctgb, zijn gebaseerd op rapporten van het RIVM. De technisch-inhoudelijke onderbouwing is getoetst in de Wetenschappelijke Klankbordgroep normstelling, of het daaronder vallende "Petit

Comité" in het geval van de Ctgb-normen. De Werkgroep heeft de voorstellen ongewijzigd overgenomen, met uitzondering van de luchtnormen voor drie PAKs. In de praktijk is voor de groep van PAKs een wettelijke EU-norm voor benzo(a)pyreen van toepassing. Het voorstel is om voor de andere PAKs geen aparte Nederlandse luchtnormen af te leiden.

In de bijlage is een overzicht opgenomen van de stoffen waarvoor een normvoorstel is gedaan. De Werkgroep normstelling water en lucht verzoekt u kennis te nemen van deze voorstellen en voor de stoffen die niet in de Regeling monitoring KRW zijn opgenomen, akkoord te gaan met publicatie op de website Risico's van Stoffen.

BIJLAGE. OVERZICHT NORMVOORSTELLEN

Toelichting op normtypen

- De Kaderrichtlijn Water hanteert twee typen waterkwaliteitsnormen: de Jaargemiddelde Milieukwaliteitsnorm (JG-MKN) en de Maximaal Aanvaardbare Concentratie (MAC-MKN). De JG-MKN is de concentratie in water waarbij geen schadelijke effecten te verwachten zijn nadat waterorganismen en mensen er langdurig aan zijn blootgesteld. De MAC-MKN is de norm die het ecosysteem beschermt tegen kortdurende concentratiepieken.
- De KRW onderscheidt drie blootstellingsroutes voor de JG-MKN: directe ecotoxiciteit voor waterorganismen, doorvergiftiging van vogels en zoogdieren en blootstelling van mensen via het eten van vis. De laagste waarde bepaalt de uiteindelijke norm. De MAC-MKN is alleen op directe ecotoxiciteit gebaseerd.
- Het MTR voor lucht is de concentratie waar beneden voor de mens geen negatief effect te verwachten is of, voor genotoxisch carcinogene stoffen, waarbij de kans op sterfte voor de mens kleiner is dan 10^{-6} per jaar (10^{-4} per leven).
- Het Verwaarloosbaar Risiconiveau wordt berekend als 1/100 van het MTR. Voor stoffen met genotoxische werking betekent dit een risiconiveau van 10^{-8} per jaar (10^{-6} per leven).
- Voor de route blootstelling van mensen via vis hanteert de KRW voor genotoxisch carcinogenen een risiconiveau van 10^{-6} per leven. Dit komt overeenkomt met het Nederlandse VR. Als de JG-MKN voor genotoxisch carcinogenen is gebaseerd op de route mens-via-vis, wordt er daarom geen apart VR afgeleid.
- Het Ernstig Risiconiveau (ER) voor water is de concentratie waarbij 50% van de soorten mogelijk een effect ondervindt.

Normvoorstellen voor lucht

Stof	Akkoord WG	MTR	VR
chryseen	20/03/13	Toetsing luchtkwaliteit voor groep PAKs aan BaP: 1 ng/m ³ (komt overeen met EU streefwaarde BaP 2004/107/EC)	0,01 ng/m ³ BaP
fenanthreen	20/03/13	Toetsing luchtkwaliteit voor groep PAKs aan BaP: 1 ng/m ³ (komt overeen met EU streefwaarde BaP 2004/107/EC)	0,01 ng/m ³ BaP
benz[a]anthraceen	20/03/13	Toetsing luchtkwaliteit voor groep PAKs aan BaP: 1 ng/m ³ (komt overeen met EU streefwaarde BaP 2004/107/EC)	0,01 ng/m ³ BaP

Normvoorstellen voor water

Kader	NK = nationaal kader (KRW), Ctgb = toelating gewasbeschermingsmiddelen
JG-MKN	Jaargemiddelde milieukwaliteitsnorm = KRW-norm voor langdurige blootstelling
MAC-MKN	Maximaal aanvaardbare concentratie-MKN = KRW-norm voor kortdurende piekblootstelling
VR	Verwaarloosbaar Risiconiveau
ER	Ernstig Risiconiveau
AC	Achtergrondconcentratie (metalen)
opg.	norm uitgedrukt op basis van opgeloste concentratie
tot.	norm uitgedrukt als totaalconcentratie bij 30 mg/L gesuspendeerd materiaal (zoet) of 3 mg/L gesuspendeerd materiaal (zout)
biota	norm uitgedrukt als concentratie in biota

Stof	Akkoord Kader WG	zoetwater										zoutwater													
		JG-MKN			MAC-MKN		VR		ER		AC		JG-MKN			MAC-MKN		VR		ER		AC			
		opg. µg/L	tot. µg/L	biota µg/kg fw	opg. µg/L	tot. µg/L	opg. µg/L	tot. µg/L	opg. µg/L	tot. µg/L	opg. µg/L	tot. µg/L	opg. µg/L	tot. µg/L	biota µg/kg fw	opg. µg/L	tot. µg/L	opg. µg/L	tot. µg/L	opg. µg/L	tot. µg/L	opg. µg/L	tot. µg/L		
borium	04/11/10 NK	180			450			1.8		6800			n.b.												
benzylchloride	06/09/12 NK	0.02	0.02																						
benzylideenchloride	06/09/12 NK	0.0034	0.0034																						
chloorprofam	06/09/12 NK	4.0	4.0		43	43	0.04		480						4.3	4.3	0.008	0.008	480	480					
trifenylytin	20/03/13 NK	0.00023	0.00024		0.47	0.49	2.3E-06	2.4E-06	0.1	0.1					0.47	0.47	2.3E-06	2.3E-06	0.1	0.1					
ethylbenzeen	20/03/13 NK	65	65		220	220	0.65	0.65	530	530					22	22	0.10	0.10	530	530					
tributylfosfaat	20/03/13 NK	66	66		170	170	0.66	0.66	1100	1100					17	17	0.066	0.066	1100	1100					
OMCTS (D4)	20/03/13 NK	0.19	0.20	7900	n.a.	n.a.	0.0019	0.002	1.9								0.00044	0.00044	1.9	1.9					
zilver	20/03/13 NK	0.01			0.01		0.0001		1.32				n.b.				0.081	0.00081	49.6						
chryseen	20/03/13 NK	0.0012	0.0029	30	0.07	0.17			1.6	1.9					0.0012	0.0014	30	0.007	0.008	1.6					
fenanthreen	20/03/13 NK	1.1	1.2		6.7	7.2	0.011	0.012	43	46					1.1	1.1		6.7	6.7	0.011	0.011	43	43		
benz[a]anthraceen	20/03/13 NK	0.00023	0.00064	3	0.1	0.28			3.1	8.6					0.00023	0.00027		0.010	0.012			3.1	3.7		
antimoon	20/03/13 NK	5.6			200		0.056		9600				0.3		5.6									n.b.	
metazachlor	20/03/13 NK	0.08	0.08		0.48	0.48	0.0008	0.0008	60	60					0.008	0.008		0.048	0.048	0.00008	0.00008	60	60		
alpha-cypermethrin	20/03/13 Ctgb	0.00009																							
amisulbrom	20/03/13 Ctgb				0.278				0.278																
bromoxynil	20/03/13 Ctgb	0.25			0.25																				
bupirimaat	20/03/13 Ctgb	6																							
chloorthalonil	20/03/13 Ctgb	0.06																							
chlorantraniliprole	20/03/13 Ctgb	0.195			0.97																				
cypermethrin	20/03/13 Ctgb	0.00009																							
cyprodinil	20/03/13 Ctgb	0.16			0.46																				
desmedipham	20/03/13 Ctgb	0.13			6																				
emamectine	20/03/13 Ctgb	0.0004																							
epoxiconazole	20/03/13 Ctgb	0.19			1.8																				

Stof	Akkoord Kader WG		zoetwater										zoutwater											
			JG-MKN			MAC-MKN		VR		ER		AC		JG-MKN			MAC-MKN		VR		ER		AC	
			opg. µg/L	tot. µg/L	biota µg/kg fw	opg. µg/L	tot. µg/L	opg. µg/L	tot. µg/L	opg. µg/L	tot. µg/L	opg. µg/L	tot. µg/L	opg. µg/L	tot. µg/L	biota µg/kg fw	opg. µg/L	tot. µg/L	opg. µg/L	tot. µg/L	opg. µg/L	tot. µg/L	opg. µg/L	tot. µg/L
fenamidone	20/03/13	Ctgb	1.25																					
flubendiamide	20/03/13	Ctgb	0.05																					
flufenacet	20/03/13	Ctgb	0.137			0.61																		
fluoxastrobine	20/03/13	Ctgb	0.012			0.64																		
linuron	20/03/13	Ctgb/ NK	0.17			0.29																		
mancozeb	20/03/13	Ctgb	0.34																					
maneb	20/03/13	Ctgb	0.21																					
metconazole	20/03/13	Ctgb	0.291			210																		
methiocarb	20/03/13	Ctgb	0.002			0.16																		
metribuzin	20/03/13	Ctgb	0.12			1.1																		
novaluron	20/03/13	Ctgb	0.0006																					
pirimicarb	20/03/13	Ctgb/ NK	0.09			1.8																		
prosulfocarb	20/03/13		0.55																					
prothioconazole	20/03/13		3.7																					
S-metolachloor (en metolachloor)	20/03/13	Ctgb/ NK	0.4			2.2																		
spiromesifen	20/03/13		0.0025			0.087																		
tebuconazool	20/03/13		0.63			14																		
terbutylazine	20/03/13	Ctgb/ NK	0.22			1.3																		
thiacloprid	20/03/13		0.01			0.11																		
thiamethoxam	20/03/13		0.14																					
trifloxystrobin	20/03/13		0.27			0.81																		
triflumizole	20/03/13		2.9			57																		